

Resolutsioon H1

EUROOPA METSADE JÄTKUSUUTLIKU MAJANDAMISE ÜLDISED JUHISED

Allakirjutanud riigid ja Euroopa Liit,

- A.** arvestades, et allakirjutanud riigid ja Euroopa Liit on heaks kiitnud Rio deklaratsiooni ja "Agenda 21" ning alla kirjutanud ÜRO bioloogilise mitmekesisuse konventsioonile ja ÜRO kliimamuutuse raamkonventsioonile ÜRO keskkonna- ja arengukonverentsil juunis 1992. a ning seega tunnustanud vajadust kooskõlastada seaduslik ja jätkusuutlik puidu ning teiste metsatoodete tarbimine kõigi teiste metsa funktsioonide täitmisega Euroopa majanduslikus ja sotsiaalses situatsioonis, ning tõdetakse, et kõigi metsatüüpide bioloogilise mitmekesisuse kaitse ja suurendamine on jätkusuutliku majandamise oluliseks elemendiks;
- B.** tunnustades juriidiliselt mittesiduva autoriteetse Metsadeklaratsiooni põhimõtteid ülemaailmse konsensuse saavutamiseks kõigi metsatüüpide majandamise, kaitse ja jätkusuutliku arengu vallas, nii nagu need võeti vastu 1992. a ÜRO keskkonnakaitse- ja arengukonverentsil, edaspidi nimetatud kui Metsadeklaratsioon;
- C.** lähtudes jätkusuutliku majandamise eesmärkidest, mis on sätestatud Metsadeklaratsioonis: *viz.* "Metsaressursse ja metsamaid tuleb majandada jätkusuutlikult, arvesse võttes praeguste ja tulevaste põlvkondade sotsiaalseid, majanduslikke, kultuurilisi ja vaimseid vajadusi";
- D.** kokkuleppel, et käesoleva resolutsiooni eesmärges silmas pidades tähendab "jätkusuutlik majandamine" metsade ja metsamaade valdamist ja kasutamist sellisel viisil, määral ja tempos, mis säilitab nende bioloogilise mitmekesisuse, tootlikkuse, taastumisvõime, elujõu ja potentsiaali täita nüüd ja tulevikus olulisi ökoloogilisi, majanduslikke ja sotsiaalseid funktsioone kohalikul, siseriiklikul ja ülemaailmsel tasandil, kahjustamata teisi ökosüsteeme;
- E.** tunnustades vajadust võtta arvesse kliimamuutuse võimalikku mõju metsa ökosüsteemidele jätkusuutliku majandamise poliitikate elluviimisel;
- F.** tunnustades vajadust majandada metsi jätkusuutlikult, kooskõlas riiklike arengupoliitikate ja prioriteetidega ning riiklike keskkonna-alaste juhiste kohaselt; tõdedes, et nimetatud juhiste väljatöötamisel tuleb lähtuda rahvusvaheliselt tunnustatud ja Euroopa tingimustele vastavatest olulistest printsiipidest;
- G.** nentides, et metsatooted, sh puit, võivad suurel määral asendada mittetaastuvatest ressursidest pärinevaid tooteid ning varustada energia ja teiste kaupade ja teenustega ning täita mitmesuguseid funktsioone, mis on olulised ühiskonna ja keskkonna heaoluks tulevikus;
- H.** arvesse võttes, et Euroopa metsad kasvavad väga erinevates keskkonnatingimustes (boreaalsest vahemereliseni, kontinentaalsest mereliseni, mägi-aladest madalikeneni), neil on pikk ajalugu, inimasustus ja inimtegevus on neile sajandeid mõju avaldanud, mis on muuhulgas viinud teadmiseni, oskusteni ja kogemusteni praktilise metsanduse vallas ning pikaajaliselt kavandatud metsade majandamise poliitikate ja juhiste rakendamisele ja mõnedes piirkondades killustatud omandistruktuuri

laienemisele; kõik eelpool toodud faktorid on Euroopa metsade kaitse ja jätkusuutliku majandamise seisukohast olulise tähtsusega;

- I. arvesse võttes, et aruanne "Parasvöötme metsaressursid" UN-ECE/FAO 1990. a metsaressursside ülevaates näitab Euroopa metsaressursi jätkuvat kasvu nii pindala, tagavara kui ka juurdekasvu osas, nõudluse suurenemist mittepuittoodete ja teenuste järele ning nende absoluutse ja relatiivse tähtsuse kasvu;
- J. nentides, et vastavalt 1992. a aruandele "Euroopa metsade seisund", mis esitati UNECE õhu saastumise mõju hindamise rahvusvahelise koostööprogrammi ja Euroopa Komisjoni poolt, on viimaste aastate jooksul keskmiselt rohkem kui viiendikul puudest esinenud lehestiku ja okastiku kahjustusi ning keskkonna saastatuse jätkumine pika aja jooksul praeguses ulatuses või saastatuse taseme tõus on ohuks metsade seisundile suurel alal Euroopas;
- K. arvesse võttes mõnedes Euroopa piirkondades metsadele tekitatavat kahju tormide, hooletu majandamise, kahjurite, haiguste, ulukite, karjatamise ning ebaadekvaatselt planeeritud suurte tööstus- ja infrastruktuuriobjektide rajamise tõttu ning väljendades muret laiaulatuslike metsi hävitavate metsatulekahjude pärast;
- L. arvesse võttes Euroopa vastutust aidata kaasa kogu maailma metsade jätkusuutlikule majandamisele,

kohustuvad toetama:

- 1. käesoleva resolutsiooni I osas sätestatud üldiste juhiste elluviimist, mis on eriti oluline Euroopa metsade jätkusuutliku majandamise saavutamiseks;
- 2. koostööd II osas esitatud tegevuskava elluviimisel.

I OSA. ÜLDJUHISED

- 1. Vältida inimtegevust, mis viib otseselt või kaudselt metsamuldade ja kasvukohtade, neis eluneva floora ja fauna ning metsade poolt pakutavate teenuste taseme pöördumatule halvenemisele. Tuleb suurendada jõupingutusi hoidmaks atmosfääri saasteainete ja kasvuhoonegaaside emissiooni allpool metsaökosüsteemide taluvuspiiri, arvesse võttes saasteainete pikaajalist kumulatiivset mõju ja/või koostoimet. Metsatulekahjud ja pinnase saastatus peavad olema range kontrolli all, need võivad määrata üleüldise poliitika ja majandamise eesmärkide ning praktilise tegevuse iseloomu, eriti metsatulekahjude ja saastatuse suhtes tundlike Euroopa piirkondade puhul.
- 2. Riigi traditsioonide ja põhiseaduse raames kohalike seadustega kohandatav metsanduspoliitika peab arvesse võtma metsanduse pikaajalisust, selle kestvust juriidilistes, institutsionaalsetes ja rakenduslikes valdkondades, ning peab olulisel määral soodustama riigi- ja erametsade puhul tegevusi, mis aitavad kaasa metsade mitmekülgsete funktsioonide täitmisele ja metsade jätkusuutlikule majandamisele, sealhulgas nende kaitsele ja bioloogilise mitmekesisuse soodustamisele. Kui

metsaomanike riigile mitmekülgset tulu toovate tegevusega kaasnevad suured kulutused, peab nende tegevust toetama kas sotsiaalsetest või muudest allikatest.

3. Metsade majandamine peab tuginema stabiilsele ja pikaajalisele maakasutuspoliitikale ja juhistele, mis muuhulgas on suunatud metsa ökosüsteemide kaitsele ja võtavad arvesse Euroopa omandisuhete struktuuri ning mille üldiseks aluseks on eeldus, et metsamaa, eriti looduslik või poollooduslik, jääb kasutusse metsamaana.
4. Metsade majandamise aluseks peavad olema perioodiliselt ajakohastatavad kohalikud, regionaalsed ja siseriiklikud, samuti kinnistutele koostatud kavad ja programmid; metsainventuurid, hinnangud ökoloogilise mõju kohta, teaduslik informatsioon ja praktiline kogemus.
5. Metsade majandamine peab tagama nii majanduslikult kui keskkonnakaitsealiselt optimaalse hulga kaupu ja teenuseid riiklikule ja kohalikule tasandile. Ühiskonna vajaduste vahel tasakaalu saavutamiseks peab soodustama metsade mitmekülgset kasutamist
6. Metsade majandamisel peab tähelepanu pöörama ökoloogiliselt ebastabiilsetele aladele, põlis- ja kliimakskooslusega metsade kaitsele, kultuuripärandiga aladele, maastikule, vee kvaliteedi ja kvantiteedi tagamisele ning metsade teiste kaitsefunktsioonide säilitamisele ja arendamisele, nagu näiteks vee ja põllumajanduslike ökosüsteemide kaitse ning metsade kaitse üleujutuste, erosiooni ja lumelaviinide eest.
7. Metsade majandamise eesmärgiks peaks olema metsaökosüsteemide kaitse ja võimalusel nende stabiilsuse, elujõu, taastumisvõime, vastupidavuse ja kohanemisvõime tõstmine negatiivsete tegurite vastu, kaasa arvatud metsade kaitsmine tulekahjude, kahjurite, haiguste, ulukite ja teiste kahjustavate tegurite nagu loomade karjatamise eest. Toetama peab metsade kaitset ulatuslike biotiliste ja abiotiliste kahjustuste eest. Erilist tähelepanu tuleb pöörata metsamulla kvaliteedi säilitamisele ja vajadusel parandamisele. Soodustama peaks looduslähedast metsamajandust. Hoiduma peaks jätkusuutlikule metsade majandamisele vastupidiste tegevuste eest.
8. Metsade majandamisel ja uute metsade rajamisel peab valima selliseid puuliike, mis sobivad hästi kohalike tingimustega ja on suutelised taluma kogu kasvuperioodi jooksul esinevaid ilmastiku- ja muid tegureid, nagu näiteks putukad ja haigused ning võimalikud kliimamuutused. Euroopas laialdaselt praktiseeritava geneetilise valiku puhul tuleks panus teha kohanemisvõimelisusele, välja arvatud teatud kultuuride puhul, kus intensiivne hooldus võib neid kaitsta kahjustumise eest. Taasmetsastama peab alasiid viisil, mis ei avaldaks negatiivset mõju ökoloogiliselt huvipakkuvatele või tähelepanuväärsetele kasvukohtadele või maastikele.
9. Võimaluse korral tuleks eelistada kohaliku päritoluga liike. Kohaliku päritoluga liikide, teisendite ja ökotüüpide kasutamine väljaspool nende looduslikku keskkonda ei ole soovitatav, kui nende uude keskkonda sisseviimine ohustaks tähtsaid/väärtuslikke kohalikke ökosüsteeme, floorat ja faunat. Mujalt sissetoodavaid liike võib kasutada juhul, kui nende võimalikku negatiivset mõju on uuritud ja hinnatud piisava perioodi jooksul ning kui nad on osutunud antud keskkonnas kohalikest liikidest kasulikumateks, arvestades puidutoodangut ja muid funktsioone. Kui mujalt

sissetoodud liike kasutatakse kohalike asendamiseks, peab küllaldast tähelepanu pöörama ka kohaliku päritoluga floora ja fauna kaitsmisele.

- 10.** Mõnele Euroopa piirkonnale omase kõrge tarbimise taseme ja jäätmete hulga tõttu peab propageerima metsast saadavate toodete korduvkasutust ja nende energiapotentsiaali kasutamist, mis levendaks jäätmekäitluse probleeme ning suurendaks metsast saadavate toodete osatähtsust mittetaastuvatest allikatest pärinevate toodete asendamisel.
- 11.** Arvestades Euroopa üha kasvavat metsaressurssi, peab võrdselt metsade jätkusuutliku majandamisega soodustama puidu ja mittepuiduliste metsatoodete tarbimist, luues ja laiendades sellega traditsioonilistele ja uutele metsast saadavatele toodetele võimalusi, mille müügist saadud omaniku ja ühiskondlik tulu loob vahendeid metsamajanduse finantseerimiseks.
- 12.** Kuna Euroopa metsanduspoliitikat mõjutavad oluliselt teadmiste ja oskuste tase ning avalik arvamus, on vajalik tõsta üldist teadlikkuse taset metsade jätkusuutliku majandamise vallas, toetudes vastavatele teadusuuringutele; tagada metsamajandamise praktikute ja metsaomanike väljaõpe ja koolitus ning metsade jätkusuutliku majandamise rakendusmeetodeid ja kontseptsiooni puudutava informatsiooni jõudmine nendeni. Metsade jätkusuutlikuks majandamiseks on oluline vastava koolituse ja väljaõppega pädeva isikkoosseisu olemasolu.

II OSA. EDASINE TEGEVUS

- 13.** Allakirjutanud riigid ja Euroopa Liit kohustuvad viivitamatult ette valmistama spetsiaalsed riiklikud ja regionaalsed juhised ning lülitama need riikide metsanduskavadesse ülaltoodud üldiste juhiste elluviimiseks kooskõlas Metsadeklaratsiooniga ning aitavad kaasa Euroopa metsade jätkusuutliku majandamise üldiste juhiste edasiarendamisele.
- 14.** Allakirjutanud riigid ja Euroopa Liit teevad ühiseid jõupingutusi taasmetsastamiseks ja metsastamiseks ning Euroopa metsade kaitse arendamiseks kooskõlas ülaltoodud üldiste juhistega ning "Agenda 21" peatükiga, mis käsitleb võitlust metsade hävitamise vastu.
- 15.** Allakirjutanud riigid ja Euroopa Liit töötavad koos välja ühtsed meetmed, mis soodustaksid jätkusuutlikult majandatud metsadest pärinevate toodete valmistamist, kasutamist ja turustamist.
- 16.** Allakirjutanud riigid ja Euroopa Liit teevad ÜRO säästva arengu komisjoni egiidi all rahvusvahelist koostööd kõikide metsatüüpide majandamise, kaitse ja säästva arengu alase konventsiooni ettevalmistamiseks.